

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Stollár Béla

Cím:

Épül az új budapesti református gimnázium

Forrás:

Pesti Hírlap

Bp.
(Hely)

1942 IV. 22

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

377

Hely

Idő

"1942"

Személy

Helyszám

Épül az új budapesti református gimnázium

Husz osztály, kilencszáz diák

A Lónyay-utca és a Kinizsi-utca sarkán, a dunaparti raktárházak előtt, 1800 négyzetméteres telken folyik az új budapesti református gimnázium építkezése. A hatalmas, három utcára néző épület körvonalai egyre határozottabban emelkednek ki a ferencvárosi bérházak sorából. A Kinizsi-utcai oldal már tető alatt van, a Lónyay-utcai részen a hónap végére fejeződnek be a kőműves munkálatok. A Kinizsi-utcával párhuzamos, egyelőre még névtelen utcai szakasz, ahol az új gimnázium internátusa lesz, csak május-juniusra készül el.

Az intézet bejárata a csendes, kisforgalmú Kinizsi-utcában lesz. A nagy kapu már el is készült, itt lépünk be az építkezés színhelyére.

— Itt lesz a nagy, üvegtetős előcsarnok, — mutatja az utat Szabó Imre esperes. Ő az egész gimnázium-építésnek a leike, két év óta éjjel-nappal dolgozik az új intézetért.

Az előcsarnokból jobbra nyíló rövid folyosó az óriási, középen kettéosztható tornaterembe vezet. Egyszerre két osztály is tarthat majd tornaórát, a földszinti és emeleti öltözőkben több mint száz diáknak lesz vetkőzőszekrénye.

Visszamegyünk az előcsarnokba. Balra széles lépcső vezet fel az emeletre. A lépcső minden emeleten szé-

les térségbe torkollik, innen jobbra és balra végiglatni a Lónyay- és Kinizsi-utcai folyosókat. Ez a „szibongó”. Ma még állványok, építésszámok állanak benne, de néhány hónap múlva a tízpercekben itt fut majd össze a két folyosó gyerekerege, a „szibongó” diáklármától, kacagástól lesz hangos.

Megnézzük a készülő osztálytermet is. Tágas, világos helyiségek, mindegyik mellett külön ruhatár.

Az első emeleten ismét átmegyünk a Kinizsi-utcai oldalra.

— Itt lesz a díszterem, — hangzik a felvilágosítás.

Óriási terem. Az előtérből kétoldalt ruhatári helyiségek nyílnak, oszlopos ajtók választják majd el a tulajdonképpeni díszteremtől. Nyolcszáz személynek nyújt kényelmes helyet, fent a kóruson még kétszáz ember fér el. Itt fogják tartani az istentiszteleteket, ünnepélyeket, előadásokat. Színpada, előadói emelvénye, hatalmas földigérő ablakosra lesz.

A három- és félemeletes épület legfelső emeletén a kémiai és fizikai tantermetek helyezik el. Minden diák külön kísérleti asztalt, gázvezetékét, felszerelést kap. Ez már egészen egyetemi színvonalu berendezés.

Három és félmillió pengő

Lemegyünk ismét az udvarra. A hetven méter hosszú, negyven méter széles térséget a dunai oldalról alacsony, árkádos kerítés zárja be. Így az udvarra néző mind a három oldal kap napot. Az egész épület a világosság és napfény jegyében épül. Pontosan ezer ablaka lesz!

Mindenütt lázas munka folyik. Homokdombok, vasalkatrészek, állványok — itt baltát élesítenek, ott cementet kevernek. A magasba emelkedő falak, az árkádok szelid hajlásai, azonban már a vidéki kollégiumok levegőjét árasztják. Bizonyos, hogy ezeknek a hatalmas falaknak a tövében, az óriási udvaron, ahonnan a kék égboltnak nagy-nagy darabja látszik, egészen messze lesz a diák a város izgalmatól, a budapesti utca forgatagától...

— Mennyibe kerül az építkezés?

— Az internátussal együtt három és félmillió pengő. Nagyon nagy összeg. Kétfélmillió kétszáz ezer pengőt hat fővárosi pénztézet huszonöt éves kölcsön formájában bocsátott a rendelkezésünkre, a többi részint iskolai pótdoból, részint adakozásból teremjük elő. Eddig tízezer hívinktől folyt be adomány csaknem kétszáz ezer pengő értékben. Az adakozók névsorának élén Magyarország Kormányzójának a neve áll. A budapesti reformátusság nagy erőpróbája ez az építkezés. A közelmúltban megteremtették a Református Élet hetilapot, most az iskolakérdés ügyét visszük tető alá.

— Hány diák számára lesz hely az iskolában?

— Kilencszáz. Ennyit azonban nem akarunk felvenni. Ha lehet, csak negyvenes osztályokat csinálunk. Ennél több diákkal nehéz foglalkozni, a túlterhelés az eredmény rovására megy.

Beköltözés: decemberben

A Kinizsi-utcával párhuzamos oldalon épül meg a gimnázium internátusa. Száz bentlakó gyermek részére lesz benne hely. Az internátusban fokozatosan 10 ingyenes és 20 féldíjas helyet építenek ki.

— Elsősorban a falusi tehetségekre és a fővárosi szegénysorsu kistisztviselő-, iparos- és munkáscsaládok fiaira gondolunk — mondja az esperes. — Nagyon kell már ez az internátus. Még csak az oldalfalak felhúzásánál tartunk, de máris számos előjegyzési kérelmet kaptunk.

A Lónyay-utca 4/c.-ben lévő öreg házból tehát rövidesen új hajlékba költözik a református gimnázium. Ez az épület már akkor is majdnem szük volt, amikor a múlt század nyolcvanas éveinek elején odaköltözött az iskola. Három kis udvarával, keskeny folyosóival és lent a pincében, a fűkamrák pompás rabló-pandur buvóhelyével azonban csodálatos diákromantikát lehel...

Az új iskola építésének ügye 1939-ben döntő fordulathoz érkezett. Az egyházmegye biztosította az anyagi eszközöket, Padányi Gulyás Jenő és Tóth Imre építésszek elkészítették a végleges terveket és 1940 novemberében lerakták az alapokat. A tulajdonképpeni építkezés 1941 márciusában indult meg. A jelek szerint még ebben

az évben, december elején be is lehet költözni az új épületbe. Az internátust csak 1943 őszén fogják megnyitni. Stollár Béla.